

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่องการเรียนภาษาแบบประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษและความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่กำลังเรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชา วิชาใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชามัคคุเทศก์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนภาษาแบบประสบการณ์จำนวน 3 แผน แผนละ 5 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมงครึ่ง ดำเนินการสอน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวมเวลาทั้งสิ้น 22 ชั่วโมงครึ่ง โดยมีขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
2. ศึกษาเนื้อหาและวิเคราะห์ลักษณะของภาษาที่ใช้ในหนังสือเรียนรายวิชามัคคุเทศก์ 1 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชา วิชาใหม่ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการสอนซึ่งลักษณะด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในหนังสือเรียนรายวิชามัคคุเทศก์ 1 นั้น ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา หน้าที่ของภาษาและเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่

ตาราง 1 ขอบข่ายของแผนการสอน(Proto Syllabus)

Lesson Plan/ Topic	Terminal Objective	Language Functions	Task	Period
1. Chiang Mai City	Students will be able to greet a tourist and talk about information of Chiang Mai City	Greeting and giving information	Role play as a tour operator and a tourist	7.30 (hours)
2. Temples in Chiang Mai	Students will be able to describe about the temples in Chiang Mai	Describing	Role play as a tour guide and a tourist	7.30 (hours)
3. Buddha Images	Students will be able to ask and talk about information of Buddha images	Asking for and giving information	Role play as a tour guide and a tourist	7.30(hours)

3. นำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาดังกล่าวมากำหนดจุดประสงค์ปลายทางและนำทางเพื่อสร้างแผนการสอนจำนวน 3 แผน โดยเน้นเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียนรายวิชามัคคุเทศก์ 1 รวมถึงระดับความสามารถของผู้เรียนซึ่งเนื้อหาที่นำมาสอนประกอบด้วย(1) Chiang Mai City (2) Temples in Chiang Mai (3) Buddha images โดยใช้กิจกรรมการสอน 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นประสบการณ์รูปธรรม(Concrete Experience) เป็นขั้นที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ตรง ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะใช้สิ่งเร้าเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจในบทเรียน เช่น ผู้สอนใช้รูปภาพของวัดเชียงมั่น วัดเจดีย์หลวง วัดสวนดอก วัดเจ็ดยอด อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย และพระพุทธรูปปางต่าง ๆ จากนั้นก็ ถามคำถาม ถึงความเป็นมาและความสำคัญของสิ่งเร้าเหล่านั้น และสุดท้ายก็ให้ประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน โดยการให้ไปเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวจริงๆ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ โดยมี

ผู้สอนเป็นผู้คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักว่าข้อมูลที่ผู้เรียนกำลังค้นหานั้นมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้เรียนในอนาคต

2. ขั้นการสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนย้อนพิจารณาถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลของวัดเชิงมัน วัดเจดีย์หลวง วัดสวนดอก วัดเจ็ดยอด อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย และพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ขั้นนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนข้อมูลที่ได้มานั้น โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มด้วยการระดมสมองแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มา ด้วยการใช้ทักษะการสังเกตความต่างของข้อมูลจากผู้เรียนด้วยกันและใช้ทักษะการฟัง พูด สื่อสารกันเองระหว่างผู้เรียน เพื่อให้การรับรู้ข้อมูลนั้น ๆ ชัดเจนและเข้าใจตรงกันมากขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเกตและการพิจารณาอย่างละเอียดขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. ขั้นการสรุปเป็นหลักการ (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นการเรียนรู้ที่ใช้หลักเหตุผลใช้ความคิดเพื่อการสรุปความ ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปความเป็นมาและความสำคัญของวัดเชิงมัน วัดเจดีย์หลวง วัดสวนดอก วัดเจ็ดยอด อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย และพระพุทธรูปปางต่าง ๆ พร้อมกับการสรุปลักษณะทางภาษาและการนำไปใช้ เช่น โครงสร้างทางภาษา หน้าแรกของภาษา การสร้างบทสนทนา การใช้คำศัพท์ การเล่าเรื่อง หรือการสอบถาม เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ของประโยคหรือเหตุการณ์ซึ่งเปรียบเสมือนโครงสร้างและเหตุการณ์ที่ผู้เรียนสามารถอธิบายได้โดยมีผู้สอนคอยช่วยแนะนำ

4. ขั้นการทดลองปฏิบัติจริง (Active Experimentation) เป็นขั้นวางแผนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงซึ่งถือเป็นการพิสูจน์หลักเกณฑ์ที่สรุปได้ในขั้นที่สามเพื่อให้เกิดความเข้าใจใหม่หรือยืนยันสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนนำลักษณะทางภาษาที่เรียนมาและข้อมูลที่ได้ไปทดลองใช้ เช่น การฝึกสนทนาเป็นกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติหรือว่า การเล่าเรื่อง และผู้สอนจะดูว่าสิ่งที่ผู้เรียนได้ทำลงไปนั้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้นำไปสู่ประสบการณ์รูปธรรมอันเป็นวงจรการเรียนรู้ใหม่อีกวงจรหนึ่ง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

2.2.1 แบบประเมินความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษขึ้นมา แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งแล้วจึงนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการฟัง พูดยาภาษาอังกฤษนั้น
ผู้วิจัยได้ปรับมาจาก

เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการพูดตามแบบของ The Foreign Service Institute Scale (FSI), The Schulz Communicative Competence Scale และ The Bratz Scale (อ้าง
ใน อรวรรณ เลาหะเมทธิ, 2546) เพื่อนำมา เป็นเครื่องมือให้คะแนน (Rubrics) โดยแบ่งออกเป็น 6
ด้าน ได้แก่ การออกเสียง ไวยากรณ์ เนื้อหา

ปฏิสัมพันธ์ การใช้คำศัพท์และความคล่องตัว ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดนี้ได้ผ่านการ
การตรวจสอบจากประธาน

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้ว หลักการให้คะแนนดังกล่าวนี้มีดังนี้

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการฟัง พูด

องค์ประกอบ	คะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
การออกเสียง	5	ผู้เรียนมีการออกเสียงคำต่าง ๆ เสียงสูงเสียงต่ำเสียงพยัญชนะ ต้นท้ายและการเน้นคำเด่นชัดใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา
	4	มีการออกเสียงผิดพลาดเพียงเล็กน้อย แต่ยังคงความชัดเจน
	3	มีการออกเสียงผิดบางครั้งแต่ยังสามารถเข้าใจได้
	2	การออกเสียงผิดส่งผลกระทบต่อการใช้ความหมายทำให้ต้องตั้งใจฟังมาก
	1	มีการออกเสียงผิดมาก บ่อยครั้งและออกเสียงหนัก เสียงสูง เสียง ต่ำผิดที่ทำให้เข้าใจยากต้องพูดบ่อย ๆ ผู้ฟังจึงจะเข้าใจ
ไวยากรณ์	5	แทบไม่มีข้อผิดพลาดไวยากรณ์เลย สามารถสื่อความหมายได้ อย่างชัดเจน
	4	มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย แต่ไม่ทำให้การ ส่งสารเปลี่ยนความหมาย
	3	มีการใช้ไวยากรณ์แบบง่าย ๆ และมีข้อผิดพลาดที่ทำซ้ำไม่ บ่อยครั้ง แต่ไม่ทำให้การส่งสารเปลี่ยนความหมาย
	2	มีการใช้ไวยากรณ์แบบง่าย ๆ และมีข้อผิดพลาดที่ทำซ้ำ บ่อยครั้งแต่ไม่ทำให้ การส่งสารเปลี่ยนความหมาย
	1	มีการใช้ไวยากรณ์ผิดมาก ๆ จนสื่อความหมายไม่ได้

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
เนื้อหา	5	ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาพูดทั้งหมด
	4	ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับมาพูดเป็นส่วนมาก
	3	ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับมาพูดพอสมควร
	2	ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับมาพูดบ้าง
	1	ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับมาพูดน้อยมาก
ปฏิสัมพันธ์	5	มีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นธรรมชาติมีการโต้ตอบการสนทนาที่สมจริง และใช้ภาษาด้วยความเร็วต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
	4	มีปฏิสัมพันธ์ที่สนองตอบเกือบเป็นธรรมชาติ มีการตอบโต้แสดง ความรู้สึกเหมาะสมและพูดได้ช้าเร็วเหมาะกับบริบท
	3	ใช้ภาษาตามบทที่เขียนไว้ล่วงหน้าและมีการสนทนาที่ไม่ค่อยสมจริง
	2	พูดได้ช้าต้องอาศัยบทช่วย ใช้ภาษาผิดจนทำให้สื่อสารไม่ได้ใจความ
	1	พูดหยุดเป็นช่วง ๆ และนาน ๆ ภาษาใช้ผิดมากจนสื่อสารไม่ได้
การใช้คำศัพท์	5	มีวงศัพท์กว้างและในเรื่องต่าง ๆ กัน สามารถใช้ศัพท์ได้อย่าง ถูกต้องแม่นยำและอย่างเหมาะสมในทุกเรื่อง
	4	มีที่ติดศัพท์น้อยมากที่มีก็เป็นเรื่องเฉพาะ ด้านการพูดแทบจะไม่ติดขัด
	3	ใช้คำศัพท์ได้ดีพอในเรื่องทั่ว ๆ ไปแต่บางครั้งจำเป็นต้องกล่าวใหม่ เพื่อให้ได้ใจความที่ประสงค์
	2	ใช้ศัพท์ได้ดีพอสำหรับการพูดเรื่องพื้นฐานเท่านั้น
1	ขาดคำศัพท์ที่จะใช้สื่อสาร ทำให้พูดเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน แทบไม่ได้	

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
ความคล่องตัวในการพูด	5	พูดทุกเรื่องได้คล่องและราบเรียบใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา
	4	พูดได้อย่างสบายและราบรื่นแต่ยังรู้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษา
	3	เมื่อพิจารณาจากความเร็วและความสม่ำเสมอของการพูด มีความกังวลในการพูดเป็นบางครั้งคราวมีตะกุกตะกักบ้าง เพราะพูดทั้งประโยคและต้องจัดเรียงคำ
	2	พูดช้าและพูดตะกุกตะกักบางประโยคไม่สมบูรณ์
	1	พูดช้ามากและติดตะกุกตะกักยกเว้นประโยคสั้น ๆ หรือประโยคที่ใช้บ่อยและท่องจำเอาไว้

การประเมินความสามารถด้านการฟัง พูดดังกล่าวใช้ผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชาฟิสิกส์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติตามที่ได้รับจากบัตรแสดงบทบาทสมมติและทำการสนทนาเป็นรายคู่ โดยสลับกันพูดตามสภาพจริงในแต่ละบทบาทต่อหน้าผู้ประเมินทั้ง 2 คน ซึ่งบทสนทนานั้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างขึ้นมาเอง จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องได้คะแนนรวมอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป คือต้องได้คะแนนตั้งแต่ 18 คะแนนหรือค่าเฉลี่ยร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงจะผ่านเกณฑ์

การกำหนดระดับคุณภาพของความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชาฟิสิกส์ เชียงใหม่ มีดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
27-30	ดีมาก
24-26	ดี
20-23	ปานกลาง
18-19	พอใช้
16-17	อ่อน
ต่ำกว่า 16	ต้องปรับปรุง

2.2 แบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว

แบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นแบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นภาษาไทย ก่อนและหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์ แต่ละแผนทั้ง 3 แผน ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวแบบปรนัยเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่ให้มา 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 68) มีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาสร้างแบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว
2. สร้างแบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 36 ข้อ
3. นำแบบวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมพร้อมทั้งทำการปรับแก้บางคำถามที่มีความหมายคลุมเครือ
3. จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องความน่าเชื่อถือ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด
5. นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนในวิชาเดียวกันกับ กลุ่มเป้าหมาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต เชียงใหม่ ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้เป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มเป้าหมาย
6. นำผลที่ได้ไปหาค่าความยากง่ายซึ่งอยู่ระหว่าง 0.4 ถึง 0.8 และค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 1.0
7. จากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวเพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังพูด ภาษาอังกฤษของนักศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว ก่อนและหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์ ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

T1 X1S1, X2S2, X3S3 T2

- T1 หมายถึง การวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวก่อนการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
- X1-3 หมายถึง การเรียนภาษาแบบประสบการณ์แผนการเรียนที่ 1 ถึงแผนการเรียนที่ 3
- S1-3 หมายถึง การประเมินความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์แผนการเรียนที่ 1 ถึง แผนการเรียนที่ 3
- T2 หมายถึง การวัดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบแล้วจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ ไปสอนนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการท่องเที่ยวที่ลงทะเบียนเรียนวิชามัคคุเทศก์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ จำนวน 30 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวก่อนการเรียนภาษาแบบประสบการณ์ โดยใช้แบบวัดและแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ดำเนินการสอนภาษาแบบประสบการณ์ระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2554 ถึงวันที่ 16 สิงหาคม 2554
3. ทำการประเมินความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์แต่ละแผน
4. ทำการทดสอบความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนความสามารถด้านการฟัง พูด ภาษาอังกฤษของนักศึกษา หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลที่ได้จากการวัดความรู้ ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของนักศึกษา หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์